

BYGG EN DAMM

STEG FÖR STEG BESKRIVNING

Vatten har en harmonisk och avkopplande effekt på många människor och vi är många som drömmer om en damm i trädgården. Vad bör man tänka på och hur gör man för att anlägga en trädgårdsdamm?

Planering

Planering är det första och kanske viktigaste steget.

Använder en balja eller en mindre formgjuten damm krävs inte mycket planering men du får ändå ett fint vattenblänk och ett härligt porlande av den filterpump som krävs för att cirkulera vattnet. Stillastående vatten bli snabbt grönt och igenväxt av alger, så i alla typer av dammar behövs vattenrörelse.

För en större damm med dammduk behövs lite mer planering.

- **Placering** – var i trädgården passar det att ha en damm och varifrån vill du se den? Undvik att placera dammen under stora träd som fäller mycket löv.
- **Utseende** – vilken form passar och ser naturlig ut i din trädgård? Eller vill du ha en formell rund eller kvadratisk damm, mer fontänliknande som i en slottspark?
- **Storlek** – ju större damm desto chans att skapa biologisk mångfald och få en mer naturlig damm. Den klara dammen upplevs oftast mindre än vid planeringen.
- **Kanterna** – Tänk efter redan i planeringsstadiet hur övergången mellan vatten och land ska se ut. Ska stenar och grus täcka så att dammduken inte syns så behöver kanten anpassas efter det.
- **Teknik** – vilken utrustning krävs i form av filter och pump m.m. och var ska det placeras? Belysning – belysning i dammen ger en extra dimension och gör den till ett smycke i trädgården året runt.
- **El** – finns el framdraget till den plats du vill ha dammen eller hur fixas det?
- **Växter** – de flesta växter vill ha ett vattendjup på 10-20 cm i dammen, medan näckrosor kräver ett djup på 70-90 cm. Så finns det växter som vill ha ett djup däremellan.
- **Fiskar** – att ha fiskar i sin damm tillför liv och en extra dimension av dammen men kräver lite extra. Filtret behöver vara betydligt större och om de ska övervintra utomhus krävs ett en djupdel på minst 120 cm.
- **Barnsäkerhet** – Tänkt på att både barn och djur som ofrivilligt hamnar i dammen ska kunna ta sig ur därifrån. Boverkets regler säger att en damm måste ha flacka stränder eller ett minst 0,9 m högt staket.
- **Vem ska göra jobbet?** – Ska du göra jobbet själv eller anlita hjälp?

Markera ut platsen

Om du i planeringsstadiet redan har bestämt exakt placering är det dags att märka ut det i trädgården. Annars är ett bra tips att använda ett långt snöre eller en slang för att testa dig fram till bästa placeringen och formen av dammen. När du är nöjd så markera med sprejfärg eller på annat sätt.

Gräv

För en större damm kan det vara bra att hyra en mindre grävare eller anlita hjälp för att slippa gräva allt för hand. Se till att du har koll på de olika planeringszonerna på olika djup och se till att de är tillräckligt stora för att planera växterna i planteringskorgar. Korgar är bra för att undvika lös jord i dammen. För att få ett bra markunderlag behöver du gräva minst 5 cm djupare än den klara dammens djup. Tänk på att vattenytan alltid är horisontellt plan medan marken sällan är det. Kompensera för det om du behöver och mät av hela ytan med vattenpass.

Ta bort alla vassa föremål som stenar och rötter. Lägg på 5-10 cm sand på hela ytan som packas ordentligt.

Skyddsfilt, dammduk och fyll vatten

Börja att lägga ut skyddsduken. Om den behöver skarvas så lägg dem ca 20 cm omlott. När hela ytan är täckt, gärna en bit utöver kanten, läggs dammduken ut. Lägg gärna några stenar på kanterna för att hålla den på plats. Börja fylla vatten och släta ut duken vartefter vattnet stiger. Försök få så få veck som möjligt. Lägg gärna dubbelt lager av dammduk där du planerar att ha stenar eller annat som kan nöta på duken. Planera även var du ska placera pumpen och lägg gärna dit en platt sten som den kan stå på.

Kanter

Fixa kanterna så att dammduken inte syns t.ex. med stenar. Det finns även en stenduk som placeras ovanpå den täta dammduken. Den både gömmer dammduken och är skrovlig så att större stenar och annat lättare stannar på plats.

Det går även att använda en kokosmatta i form av planteringspåse eller kantmatta för att få en snyggare övergång. Men tänk på att mattan kan dra ur vattnet från dammen om ena kanten ligger i vattnet och den andra i luften.

Växter

Plantera ut växter där du vill ha dem i dammen. Tänk på att gärna plantera växter i korgar för att undvika att lös jord i dammen och för enklare skötsel. Det gör det också lättare att begränsa växterna och hålla dem på plats. Använd alltid jord för dammväxter och lägg gärna några näringskulor nära rötterna.

Njut av din damm!